

راهبردهای حیا و عفاف با توجه به آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره قصص

ریحانه مظاهری^۱

^۱ طلبه سطح ۲ مدرسه علمیه راه زینب (س)، mazaheri.r1362@gmail.com

چکیده:

این مقاله با هدف تبیین راهبردهای قرآنی در حوزه حیا و عفاف بر اساس آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره قصص تدوین شده است. در این آیات، داستان موسی(ع) و دختران شعیب(ع) به عنوان نمادی از تعامل اخلاقمدارانه میان زن و مرد در چارچوب ارزش‌های اسلامی روایت می‌شود. با تحلیل مفاهیمی چون حیا در رفتار، پرهیز از اختلاط نابجا، مسئولیت‌پذیری همراه با کرامت و توکل به خدا، راهبردهای عملی برای ترویج عفاف در جوامع امروزی استخراج می‌شود. روش تحقیق، توصیفی-تحلیلی بوده و نشان می‌دهد که چگونه این آیات الگویی جامع برای تعادل میان تعهدات اجتماعی و حفظ حریم‌های اخلاقی ارائه می‌دهند. یافته‌ها بر آن است که حیا و عفت به مثابه اصول بنیادی، نه تنها در رفتارهای فردی بلکه به عنوان یک رویکرد اجتماعی مورد توجه قرار گیرند. علاوه بر این نقش خانواده و مدیریت والدین در هدایت روابط اجتماعی و خانوادگی بر پایه آموزه‌های قرآنی بررسی شده است. در نهایت پژوهش نشان می‌دهد که اجرایی کردن این اصول می‌تواند به استقرار جامعه‌ای اخلاق‌مدار و متعادل کمک کند.

کلید واژه: حیا، عفاف، سوره قصص آیات ۲۳ تا ۲۷

مقدمه:

قرآن کریم به عنوان کتاب جامع هدایت، اصول و معیارهایی را برای رفتارهای فردی و اجتماعی تعیین می‌کند که به ویژه در سوره قصص و از خلال داستان حضرت موسی و دختران شعیب به روشنی جلوه‌گر است. این داستان می‌تواند به عنوان نقشه راهی برای جوامع انسانی که در پی ارتقاء ارزش‌های اخلاقی هستند، عمل کند. از منظر قرآنی، عفت و حیا به عنوان صفات برجسته‌ای که در رفتارهای اجتماعی و برخوردهای متقابل بین افراد باید رعایت شوند، مورد تأکید قرار گرفته‌اند. در عصری که مفاهیمی چون حریم خصوصی و تعاملات جنسیتی به چالشی فرهنگی تبدیل شده، بازخوانی آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره قصص می‌تواند راهگشای تدوین راهبردهای اخلاقی بر پایه قرآن باشد.

این مقاله با پرسش اصلی «راهبردهای حیا و عفاف با توجه به آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره قصص چیست؟» سه سوال فرعی را پاسخ می‌دهد:

۱- چه توصیه‌هایی برای عقیف‌بودن مردان با توجه به آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره مبارکه قصص شده است؟

۲- آموزش‌های تربیتی به خانواده‌ها با توجه به آیات ۲۳ تا ۲۷ سوره مبارکه قصص چیست؟

۳- معیار قرآن در سوره مبارکه قصص برای زن پاکدامن و مرد مؤمن چیست؟

پژوهش‌های پیشین در حوزه عفت و حیا در قرآن اهمیت سوره قصص را به عنوان یکی از نخستین سوره‌هایی که به موضوع حیا پرداخته برجسته می‌سازد. از دیدگاه روایی، معصومین نیز بر اهمیت رعایت عفت و حیا و اجرای آن در کلیه جنبه‌های زندگی تأکید دارند.

تفسیرهای معتبر مانند المیزان علامه طباطبایی (جلد ۱۶، ص ۳۶) و تفسیر نور محسن قرائتی (جلد ۹، ص ۴۱) در بخش‌های مربوط به داستان حضرت موسی از منابع ارزشمندی برای درک عمیق‌تر این مفاهیم هستند. در دوران معاصر، مفسرانی مانند مکارم شیرازی در تفسیر نمونه (جلد ۱۶، ص ۱۲۳) با نگاهی جامعه‌شناختی، به استخراج معیارهای عفاف از رفتار دختران شعیب پرداخته‌اند. پژوهش‌های دانشگاهی اخیر نیز همچون مقاله «روش‌های تربیت در داستان حضرت موسی (ع) در قرآن» از مصطفی مصباح الهدی ۱۳۸۸ ش؛ بر جنبه‌های عملی این آیات تمرکز کرده‌اند. با این حال خلأ پژوهشی در زمینه راهبردهای کاربردی حیا و عفاف مبتنی بر این آیات مشهود است. این مقاله می‌کوشد با ترکیب روش تفسیری و تحلیل رفتاری، الگویی نوین از راهبردهای قرآنی برای تقویت عفاف در تعاملات اجتماعی ارائه دهد.

مفهوم شناسی:

حیا:

حیا در لغت به معنی خودداری نفس از زشتی ها است (راغب اصفهانی، مفردات، ج ۱، ص ۵۷۳) و به معنی شرمساری و خجلت می باشد و از جمله موضوعات اخلاقی است که در قرآن از آن یاد شده است (خرمشاهی، دانشنامه قرآن، قرآن پژوهی، ج ۱، ص ۹۶۹)، به تعبیر دیگر تأثر نفس است از امری که قباحت آن امر بر انسان ظاهر شود و باعث انزجار او از آن عمل گردد (مجلسی، عین الحیاه، ج ۲، ص ۱۰۱).

در اصطلاح علم اخلاق، یکی از انواع دوازده گانه جنس عفت به شمار می آید، چون انسان بنگرد که انجام دادن کردارهای زشت و پرداختن به کارهای ناروا موجب نکوهش او می گردد به ترک آن کردارها همت می کند (صدر حاج سیدجوادی و دیگران، دایره المعارف تشیع، ج ۶، ص ۵۸۳).

حیا مانع از آن می شود که انسان هر چیزی را که از قلبش می گذرد بر زبان آورد. حیا برای هر انسانی نیکو است، اما در بانوان نیکوتر و زیبنده تر می باشد، لذا در روایات، حیا به ده قسمت تقسیم شده است که نه قسمت آن، از آن زنان و یک قسمت از آن مردان شمرده شده است (محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۳۶۰).

کسانی که پرده حیا را دریده و در ملاء عام مرتکب گناه می شوند از نظر اسلام آبرو و احترام و شخصیتی ندارند و لذا غیبت چنین افرادی جایز شمرده شده است (محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۳۶۰). امام صادق (ع) می فرماید: **أَلْحَيَاءُ نُورٌ جَوْهَرُهُ صَدْرُ الْإِيمَانِ وَ تَفْسِيرُهُ التَّثَبُّتُ غَيْرَ كُلِّ شَيْءٍ يُنْكِرُهُ التَّوْحِيدُ وَالْمَعْرِفَةُ** (محمدی ری شهری، میزان الحکمه، ج ۳، ص ۱۳۵۲)، حیا نوری است که گوهر آن سینه ایمان است. معنای حیا این است که در برابر هر آنچه با توحید و معرفت ناسازگار است خویشتن داری کنی.

یکی از ابعاد حیا رعایت شرم و آزر در برخورد با نامحرم است؛ چنان که قرآن به حیای دختر حضرت شعیب (ع) هنگامی که نزد حضرت موسی (ع) بر می گشت اشاره می کند (قصص، ۲۵).

عفاف:

عفاف واژه ای عربی است که با فرهنگ اسلامی و دینی وارد زبان فارسی شده است. عفاف را به معنای خودنگهداری و بازداشتن نفس انسانی از محرّمات و خواهش های شهوانی دانسته اند. راغب اصفهانی در المفردات فی غریب القرآن ذیل ماده عفت می گوید:

عفت حالت درونی نفسانی است که مانع تسلط شهوت بر انسان می شود و انسان عفیف کسی است که با تمرین تلاش مستمر و پیروزی بر شهوت به این حالت دست یافته باشد (راغب اصفهانی، المفردات فی غریب القرآن، ص ۲۲۹).

واژه عفاف در لغتنامه دهخدا به معنی خودداری و امتناع از آنچه جایز و نیکو نباشد، خواه در کلام و خواه در کردار آمده است. همچنین بازایستادن نهفتگی کردن، بازایستادن از حرام و پارسایی و پرهیزگاری از دیگر معانی ذکر شده برای این واژه است (دهخدا، لغتنامه دهخدا).

از نظر اصطلاحی عفاف معنایی فراتر از پاکدامنی و پالودگی از فحشا دارد و قرآن کریم و نصوص روایی نیز عفاف را در معنای وسیع تر از پاکی جنسی به کار برده و آن را به معنای در پیش گرفتن رو به اعتدال خودنگهداری تسلط بر خویشتن، صبری

و ایستادگی در برابر کامجویی ناروا می‌دانند. این معنا در حوزه تمایلات جسمی و جنسی می‌گنجد که نفس انسانی خواهان برآورده شدن بی قید و حصر آن نیازها است (هاشمی، رابطه حجاب و عفاف، ص ۵). عفاف در تعریف علمای اخلاق در یک معنای عام ملکه‌ای نفسانی است که انسان به واسطه آن بر تمایلات خود غلبه می‌کند و خویش را در قبال رفتارهای قبیح کنترل می‌نماید، به گونه‌ای که تمایلات نفسانی او در کنترل عقل وی درآید (خواجه نصیرالدین طوسی، اخلاق ناصری، ص ۲۹۶).

سوره قصص:

این سوره ۸۸ آیه دارد و قبل از هجرت در مکه نازل شده است. آیات ۳ تا ۴۶ این سوره بطور مفصل به ماجرای حضرت موسی و فرعون و آیات انتهایی آن نیز به داستان قارون می‌پردازد و به سرنوشت صابران نیکوکار و فاسدان گناهکار اشاره می‌فرماید.

اگر چه در ۳۴ سوره از سوره‌های قرآن کریم به نحوی از ماجرای حضرت موسی و فرعون سخن رفته ولی تنها در این سوره است که به تمام زوایای زندگی آن حضرت از تولد، کودکی، جوانی تا ازدواج، نبوت و دعوت به یکتاپرستی توجه شده است (قرائتی، تفسیر سوره قصص).

سبب نام‌گذاری، این سوره به قصص آن است که واژه قص در آیه ۲۵ به کار رفته و مربوط به بازگوکردن داستان زندگی و مبارزات حضرت موسی(ع) برای شعیب پیامبر است (رضایی اصفهانی، تفسیر قرآن مهر، ج ۱۵، ص ۲۴۹).

توصیه‌هایی برای عقیف بودن مردان با توجه به آیات مبارک سوره قصص:

عفاف تنها به زنان اختصاص ندارد بلکه از آیات و روایات بر می‌آید که عفاف عمومیت داشته و شامل مردان نیز می‌شود. خداوند در قرآن خطاب به مردان می‌فرماید:

به مومنان بگو چشم‌های خود را از نگاه به نامحرمان فرو گیرند و دامان خود را حفظ کنند (نور، ۳۰).

همانطور که رسول اکرم(ص) فرمودند: پاکدامن باشید تا زنانان پاکدامن باشند.

عفت مردان غیر از حفظ چشم و شهوت، حفظ ناموس نیز می‌باشد، در واقع حفظ عفت زنان در قلمرو عفت مردان نیز قرار می‌گیرد. امام علی(ع) فرمودند:

... عِفَّتُهُ (الرَّجُلُ) عَلَى قَدَرِ غَيْرَتِهِ، پاکدامنی او (مرد) به اندازه غیرت اوست.

قَالَتْ إِحْدَهُمَا يَأْتِيَنَّ اسْتِجْرَهُ إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (قصص، ۲۶).

ترجمه آیه: یکی از آن دو زن به پدر خود گفت چه خوب است او را اجیر کنی که بهترین اجیر آن کس است که هم نیرومند باشد و هم امین.

امام رضا(ع) فرمود: حضرت شعیب از دخترش پرسید: چگونه امانت‌داری این جوان را فهمیدی که او را امین می‌خوانی؟ گفت: وقتی دعوت شما را به او ابلاغ کردم به من گفت: از پشت‌سر من مرا راهنمایی کن تا مبادا به قامت من چشم بدوزد (مجلسی، بحارالانوار، ج ۱۳، ص ۴۴). رعایت عفت منحصر در رفتار زن نیست، یک مرد هم باید با عفت برخورد کند. اگر در این آیات بخواهیم عفاف و رفتار خاص موسی(ع) را با نامحرمان بررسی کنیم، از چند منظر قابل بررسی است:

وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا (فرقان، ۶۳).

ترجمه آیه: بندگان (واقعی) خداوند کسانی هستند که با تواضع بر زمین راه می‌روند و هنگامی که نادانان آن‌ها را مورد خطاب قرار می‌دهند، با سلام (و متانت) پاسخ می‌دهند.

بنابراین طبق آیات قرآن ویژگی‌ها و مشخصات مرد مومن به قرار ذیل می‌باشد:

ایمان به خدا و پیامبر (ص)، نداشتن شک و تردید در باورهای دینی، فداکاری و ایثار در راه خدا، راستگویی در عهد و پیمان، پایبندی به اصول اخلاقی و تعهدات، قدرت و توانایی در انجام مسئولیت‌ها، امانت‌داری در امور مالی و اخلاقی، دفاع از مظلومان، ایستادگی در برابر ظلم و فساد، ثبات قدم در راه حق، شجاعت در برابر سختی‌ها، صبر و استقامت در برابر مشکلات، توکل بر خدا در همه امور، بردباری در برابر سختی‌ها، توکل بر خدا در تصمیم‌گیری‌ها، متواضع بودن در رفتار و گفتار، حسن خلق و برخورد خوب با دیگران.

ویژگی‌های مرد مومن در آیات ۲۴ و ۲۶ سوره قصص:

غیرت و حمایت از مظلوم:

فَسَقَى لَهُمَا (قصص، ۲۴).

ترجمه آیه: پس برای آن دو، گوسفندان را سیراب کرد.

این آیه نشان می‌دهد که مرد مؤمن احساس مسئولیت دارد و در کمک به دیگران پیش‌قدم است.

قدرت و امانت‌داری:

إِنَّ خَيْرَ مَنْ اسْتَأْجَرْتَ الْقَوِيُّ الْأَمِينُ (قصص، ۲۶).

ترجمه آیه: قدرت جسمی و روحی و امانت‌داری، دو ویژگی مهم یک مرد مؤمن هستند.

زن پاکدامن در قرآن کسی است که عفت، حیا و وقار دارد و در اجتماع با متانت و دور از اختلاط نامناسب حضور پیدا می‌کند و مرد مؤمن کسی است که حامی دیگران، قوی و امین است و در رفتار خود مسئولیت‌پذیری و صداقت دارد.

نقش خانواده در آموزش عفاف و حیا:

والدین در ایجاد نگرش صحیح نسبت به مفهوم عفاف و انتقال آن به فرزندان نقش اساسی دارند. تربیت عفیفا، پرورش غیرت، نحوه ارتباط فرزندان با جامعه و ابزارهای ارتباطی و تقویت اعتقادات دینی از جمله عوامل کلیدی در نهادینه‌سازی فرهنگ عفاف محسوب می‌شوند. از دیدگاه دینی رعایت اصول اخلاقی از زمان انعقاد نطفه، تغذیه حلال، نامگذاری مناسب، و توجه به تربیت معنوی کودکان از مؤلفه‌های مؤثر در رشد شخصیت عفیفا، فرزندان است.

راهکارهای عملی برای تقویت عفاف در خانواده:

- الگوسازی والدین: فرزندان از رفتار والدین الگوبرداری می‌کنند. بنابراین رعایت عفت در رفتار و گفتار والدین، تأثیر مستقیمی بر تربیت فرزندان دارد.

- آموزش غیرمستقیم و تدریجی: فرهنگ‌سازی در زمینه عفاف باید از سنین کودکی آغاز شده و به تدریج در مراحل مختلف زندگی فرد تقویت شود.

- مدیریت روابط اجتماعی: انتخاب دوستان و محیط‌های مناسب برای فرزندان، نقش مهمی در حفظ عفاف آنها دارد.

- تقویت اعتقادات دینی: باورهای دینی قوی پشتوانه‌ای محکم برای پایبندی به ارزش‌های اخلاقی و اجتماعی از جمله عفاف است.

حفظ سلامت اخلاقی جامعه در گرو رعایت اصول عفاف و حیا توسط افراد و نهادهای اجتماعی به ویژه خانواده است. خانواده به عنوان نخستین بستر تربیتی با آموزش صحیح، الگوسازی مناسب، و تقویت بنیان‌های اعتقادی می‌تواند فرزندی عقیف، متعهد و مسئولیت‌پذیر تربیت کند که در نهایت موجب ارتقای سلامت معنوی و اخلاقی جامعه خواهند شد.

نتیجه‌گیری:

حیا و عفاف از ارزش‌های بنیادین اخلاقی و اجتماعی به شمار می‌آیند که نقش مهمی در رفتار فردی و اجتماعی انسان دارند. حیا به عنوان یک عامل بازدارنده درونی مانع از انجام بسیاری از رفتارهای ناپسند می‌شود و عفاف نیرویی است که فرد را از غلبه هواهای نفسانی بر عقل باز می‌دارد. عفاف در جنبه‌های مختلفی همچون عفت درونی، گفتاری، رفتاری، نگاه و پوشش نمود پیدا می‌کند و خانواده مهم‌ترین نهاد در ترویج و تثبیت این ارزش در جامعه است. مطالعه حاضر نشان می‌دهد که آموزه‌های حیا و عفت در قرآن، نه تنها به جنبه‌های فردی بلکه به ابعاد اجتماعی زندگی نیز اهمیت بسیاری می‌دهند. مدیریت و هدایت صحیح والدین در پیشبرد روابط اجتماعی و خانوادگی با تبعیت از اصول قرآنی، برای ایجاد روابطی سالم و پایدار ضروری است. ارتقای سطح آگاهی و آموزش جوانان درباره اهمیت عفت و حیا در رفتارهای روزمره و تعاملات اجتماعی، می‌تواند به پرورش نسلی مسئولیت‌پذیر و متعهد کمک فراوانی کند. اجرای این اصول و ارزش‌ها، راهکاری عملی و مؤثر برای دستیابی به جامعه‌ای سالم و با ثبات ارائه می‌دهد.

فهرست منابع:

قرآن کریم

- ۱- پاینده، ابوالقاسم، نهج الفصاحه، انتشارات جاویدان، ۱۳۶۲ هـ.ش.
- ۲- راغب اصفهانی، المفردات فی غریب القرآن، ترجمه: غلامرضا خسروی، تهران: انتشارات نشرالکتاب، ۱۳۷۵ هـ.ش.
- ۳- رضایی اصفهانی، محمدعلی، تفسیر قرآن مهر، قم، ۱۳۸۸ هـ.ش.
- ۴- جوادی آملی، عبدالله، زن در آیینه جلال و جمال، قم: انتشارات أسراء، ۱۳۸۶ هـ.ش.
- ۵- خرمشاهی، بهاءالدین، دانش نامه قرآن، قرآن پژوهی، تهران: انتشارات دوستان و ناهید، ۱۳۷۱ هـ.ش.
- ۶- خطیب، عبدالکریم، «زن در قصه‌های قرآن کریم»، ترجمه: سید ابوالقاسم ژرفا، ۱۳۸۰ هـ.ش.
- ۷- خواجه نصیرالدین طوسی، اخلاق ناصری، تحقیق: مجتبی مینوی و علیرضا حیدری، ۱۳۵۶ هـ.ش.
- ۸- دهخدا، علی‌اکبر، لغتنامه دهخدا، تهران: انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۹- صدر حاج سیدجوادی، احمد، بهاءالدین فرشاهی و کامران خانی، دایره المعارف تشیع، تهران: انتشارات شهید سعید محبی، ۱۳۷۶ هـ.ش.
- ۱۰- طباطبایی، سید محمدحسین، تفسیر المیزان، ترجمه: سید محمدباقر موسوی همدانی، قم: انتشارات دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۵ هـ.ق.
- ۱۱- فاضلی بیارجمندی، سیداحمد، نقش زنان شیعه در عصر امام علی(ع)، انتشارات: میثم تمار، ۱۳۸۱ هـ.ش.
- ۱۲- قرائتی، محسن، تفسیر سوره قصص، ۱۳۸۱ هـ.ش.
- ۱۳- -----، تفسیر سوره نور، ۱۳۸۷ هـ.ش.
- ۱۴- کلینی، محمدابن یعقوب، اصول کافی، ترجمه: محمد باقر کمره‌ای، قم: انتشارات اسوه، ۱۳۷۵ هـ.ش.
- ۱۵- مجلسی، محمدباقر، بحارالانوار، بیروت: انتشارات دار احیاء التراث العربی، ۱۳۶۲ هـ.ش.
- ۱۶- -----، عین الحیاه، تحقیق: مهدی رجایی، قم: انتشارات بی تا، ۱۳۷۶ هـ.ش.
- ۱۷- ملاصدرا، شرح اصول کافی، تهران: انتشارات وزارت فرهنگ و آموزش عالی، موسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، ۱۳۶۶ هـ.ش.
- ۱۸- مطهری، مرتضی، مسأله حجاب، انتشارات: صدرا، ۱۳۹۸ هـ.ش.
- ۱۹- محمدی، اصغر، توشه‌ای از خرمن نماز، انتشارات: گلزار کتاب، ۱۳۸۵ هـ.ش.
- ۲۰- محمدی ری شهری، محمد، جشن تکلیف ویژه پسران، ۱۳۸۵ هـ.ش.
- ۲۱- -----، میزان الحکمه، ترجمه: حمیدرضا شیخی، قم: انتشارات دارالحديث، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۲۲- مدرسی سید محمدتقی، تفسیر هدایت، مشهد: انتشارات آستان قدس رضوی، ۱۳۷۷ هـ.ش.
- ۲۳- مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، قم: انتشارات امام علی ابن ابیطالب، ۱۳۸۷ هـ.ش.
- ۲۴- ممتاز، فریده، انحرافات اجتماعی، نظریه‌ها و دیدگاه‌ها، تهران: انتشارات شرکت سهامی انتشار، ۱۳۸۷ هـ.ش.
- ۲۵- نوری، میرزاحسین، مستدرک الوسائل، قم: انتشارات آل البيت، ۱۳۲۰ هـ.ش.
- ۲۶- هاشمی، حسین، رابطه حجاب و عفاف، خراسان رضوی: انتشارات مرکز پژوهش‌های علوم اسلامی و انسانی، ۱۳۸۶ هـ.ش.
- ۲۷- ابن شعبه حرانی، تحف العقول، ترجمه: محمدصادق حسن‌زاده، قم، ۱۳۷۶ هـ.ش.

- ۲۸- ابن مسکویه، تهذیب الاخلاق، تحقیق: سید حسین مؤمنی، قم، ۱۴۳۷ هـ.ق.
- ۲۹- ابوداوود، سلیمان ابن اشعث، سنن، ۲۷۵ هـ.ق.
- ۳۰- اسمعیل ابن حماد جوهری فارابی، **المصاحح جوهری**، بیروت: انتشارات دارالعلم للملایین، ۱۴۰۴ هـ.ق.
- ۳۱- شیخ حر عاملی، **وسائل الشیعه**، انتشارات آل البیت، ۱۴۱۴ هـ.ق.
- ۳۲- علی ابن حسین ابن بابویه قمی معروف به ابن بابویه، **مجموعه فتاوی ابن بابویه**، گردآوری: عبدالرحیم بروجردی، تصحیح: علی پناه اشتهااردی، ۱۴۰۶ هـ.ق.
- ۳۳- فراهیدی، **العین**، قم: انتشارات دارالهجره، ۱۴۰۹ هـ.ق.
- ۳۴- مسلم ابن حجاج، **صحیح مسلم**، ترجمه اختصار: داوود نارویی، تهران: انتشارات احسان، ۱۳۹۶ هـ.ش.